

Số: 311/BC-HNCT-CS

Hà Nội, ngày 08 tháng 7 năm 2020

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình hành động quốc gia về người cao tuổi Việt Nam giai đoạn 2012- 2020

Ngày 22 tháng 11 năm 2012, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 1781/QĐ-TTg, phê duyệt Chương trình hành động quốc gia về người cao tuổi (NCT) Việt Nam giai đoạn 2012 - 2020. Với nhiệm vụ được giao: “*Hội Người cao tuổi Việt Nam, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên, các tổ chức liên quan trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ của mình tham gia tổ chức triển khai Chương trình; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục nhằm nâng cao nhận thức về chăm sóc và phát huy vai trò người cao tuổi; tham gia xây dựng chính sách, pháp luật; giám sát việc thực hiện chính sách, pháp luật về chăm sóc và phát huy vai trò người cao tuổi*”. Các cấp Hội NCT đã bám sát mục tiêu, nội dung Chương trình hành động quốc gia về NCT và nhiệm vụ được giao; tích cực triển khai thực hiện đạt được nhiều kết quả thiết thực.

Phần thứ nhất

ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA

I. TÌNH HÌNH NCT VÀ HỘI NCT HIỆN NAY

1. Người cao tuổi hiện nay

Theo báo cáo của Tổng cục Thống kê, đến nay cả nước có 11,41 triệu NCT, chiếm khoảng 12 % dân số; trong đó có 1.918.987 người từ 80 tuổi trở lên (chiếm 17% tổng số NCT); có 4.776.994 NCT nam (chiếm 41,9%); 7.294.100 NCT sống ở khu vực nông thôn (chiếm 64,4%); tỷ lệ NCT thuộc hộ nghèo cao hơn bình quân chung của cả nước; NCT là dân tộc thiểu số chiếm gần 10%.

Được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đời sống NCT từng bước được cải thiện. Song, đa số NCT không có tích lũy, thu nhập thấp, một bộ phận cuộc sống phải dựa vào con cháu; nhiều trường hợp sống độc thân, cô đơn không nơi nương tựa rất cần sự giúp đỡ của cộng đồng, xã hội.

2. Hội Người cao tuổi Việt Nam

Hội NCT Việt Nam, tiền thân là Hội Phụ lão cứu quốc được thành lập ngày 10 tháng 5 năm 1995. Hội có nhiệm vụ tập hợp, đoàn kết, động viên NCT tham gia sinh hoạt, góp phần thực hiện các chương trình kinh tế - văn hóa - xã hội; giáo dục thế hệ trẻ, xây dựng nếp sống văn minh, gia đình văn hóa, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Làm nòng cốt trong phong trào toàn dân chăm sóc, phụng dưỡng, phát huy vai trò NCT.

Hiện nay, 13/63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, 116 huyện, thị xã (ở 13 tỉnh, thành phố) thành lập Hội NCT theo Nghị định số 45/2010/NĐ-CP ngày 21/4/2010 của Chính phủ về tổ chức, quản lý hoạt động Hội; 50/63 tỉnh, thành phố hoạt động theo mô hình Ban Đại diện Hội NCT cấp tỉnh, cấp huyện (Ban Đại diện Hội NCT do chính quyền hoặc cấp ủy ra quyết định thành lập); 100% xã, phường, thị trấn trong cả nước, nơi có NCT đã thành lập Hội cơ sở (11.156 cơ sở), với trên 103.510 chi hội và 175.077 tổ hội; tập hợp 9.157.434 hội viên (đạt tỷ lệ 74%) trong đó có trên 788.633 hội viên dưới 60 tuổi.

Về cán bộ chuyên trách Hội NCT: Hiện nay, tổng số cán bộ chuyên trách cấp tỉnh có 259 người (trong đó có 154 NCT), cấp huyện có 609 người (trong đó 99 người làm công tác Hội kiêm nhiệm); 11.156 Chủ tịch Hội cơ sở, trên 103.510 Chi hội trưởng và 175.077 Tổ hội trưởng.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA VỀ NCT

Ngay sau khi Thủ tướng Chính phủ có quyết định ban hành Chương trình hành động quốc gia về NCT Việt Nam (ngày 22/11/2012), Quyết định số 544/QĐ-TTg (ngày 25/4/2015) lấy tháng 10 hằng năm là “Tháng hành động vì NCT Việt Nam”, Quyết định phê duyệt Đề án nhân rộng mô hình Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau giai đoạn 2016-2020 (ngày 02/8/2016); với chức năng, nhiệm vụ của mình, đồng thời là cơ quan Thường trực “Tháng hành động vì NCT Việt Nam”, Trung ương Hội đã triển khai nhiều hoạt động nhằm thực hiện các mục tiêu, chỉ tiêu, nội dung Chương trình hành động quốc gia.

1. Công tác phổ biến, tuyên truyền đạt nhiều kết quả thiết thực

Trung ương Hội đã tổ chức các hội nghị theo khu vực kết hợp sơ kết 3 năm thực hiện Luật NCT, tập huấn triển khai Chương trình hành động quốc gia về NCT Việt Nam giai đoạn 2012 – 2020; biên tập, phát hành các tài liệu tuyên truyền. Trên cơ sở đó, Hội NCT các cấp báo cáo cấp ủy, chính quyền, tham mưu xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện tại địa phương, đơn vị mình. Trung ương Hội phối hợp chặt chẽ với Văn phòng Ủy ban Quốc gia về NCT Việt Nam tổ chức nhiều cuộc hội thảo, hội nghị, tập huấn về Chương trình hành động quốc gia tại địa phương, khu vực với nhiều thành phần tham dự.

Công tác tuyên truyền của Hội luôn quan tâm phổ biến chủ trương, đường lối của Đảng; pháp luật, chính sách của Nhà nước liên quan đến Hội và NCT; Chương trình hành động Quốc gia về NCT giai đoạn 2012-2020; Nghị quyết, Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết Đại hội IV, V Hội NCT Việt Nam. Nhiều hình thức đã được thực hiện: Biên soạn tài liệu, sách hỏi đáp, phối hợp với cơ quan Tuyên giáo của cấp ủy, với báo, đài phát thanh và truyền hình của Trung ương, địa phương mở các chuyên trang, chuyên mục về NCT mang lại hiệu quả thiết thực.

Báo NCT, Tạp chí NCT (nay sáp nhập là Tạp chí NCT), Trang thông tin điện tử Trung ương Hội đã có nhiều cố gắng tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, hướng dẫn công tác Hội, biểu dương người tốt, việc tốt; tích cực tham gia đấu tranh chống tham nhũng, chống tiêu cực và các tệ nạn xã hội. Viện Nghiên cứu NCT triển khai một số đề tài khoa học góp phần xây dựng chính sách, pháp luật về NCT; biên tập, xuất bản nhiều tài liệu tuyên truyền về NCT.

Hội NCT nhiều tỉnh, thành phố đã biên tập và phát hành định kì Bản tin NCT; chủ động biên tập, phát hành tài liệu tuyên truyền; phối hợp xây dựng chuyên mục về NCT trên báo, Đài Phát thanh Truyền hình của địa phương tuyên truyền gương người tốt, việc tốt trong hoạt động Hội, góp phần đưa nhanh chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước đến cơ sở và hội viên NCT.

Công tác tuyên truyền đã góp phần đẩy mạnh hoạt động chăm sóc, phát huy vai trò NCT, Chương trình hành động quốc gia về NCT Việt Nam giai đoạn 2012- 2020; tạo chuyển biến tích cực trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền các cấp, sự vào cuộc có hiệu quả của cộng đồng xã hội.

2.Tham gia với Chính phủ, bộ, ngành, cấp ủy, chính quyền ban hành nhiều văn bản pháp luật, chế độ chính sách liên quan đến NCT

Hội đã tích cực, chủ động tham gia với các bộ, ngành; xây dựng, trình Chính phủ ban hành nhiều văn bản pháp luật, chế độ chính sách liên quan đến NCT; nhiều văn bản pháp luật đã nhanh chóng đi vào cuộc sống, đạt kết quả thiết thực. Hiến pháp năm 2013 được Quốc hội khóa XIII, kì họp thứ VI thông qua, có sự tham gia tích cực của các cấp Hội và hội viên, lần đầu tiên trong Hiến pháp có những quy định cụ thể về NCT, thể hiện sự quan tâm sâu sắc của Đảng, Nhà nước, khẳng định vị trí quan trọng của NCT trong xã hội.

Hội chủ động trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 544/QĐ-TTg, ngày 25/4/2015 lấy tháng 10 hằng năm là “Tháng hành động vì NCT Việt Nam”. Đây là quyết định có ý nghĩa xã hội và nhân văn sâu sắc, phù hợp với nguyện vọng của NCT cả nước, tạo động lực mới trong hoạt động của Hội; thu hút đông đảo các cơ quan, tổ chức, cộng đồng xã hội tham gia chăm sóc, phát

Hội đã trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1533/QĐ-TTg, ngày 02/8/2016 phê duyệt Đề án nhân rộng mô hình Câu lạc bộ liên thế hệ tự giúp nhau giai đoạn 2016-2020, góp phần thực hiện Chương trình hành động quốc gia về NCT Việt Nam.

Hiện nay Hội đang tích cực tham gia với Bộ Y tế và các bộ, ngành có liên quan xây dựng Đề án chăm sóc NCT đến năm 2030 để trình Thủ tướng phê duyệt.

Tại địa phương, Hội NCT tỉnh, thành phố thường xuyên phối hợp với các sở, ban, ngành; tham mưu, đề xuất với cấp ủy, chính quyền ban hành nhiều văn bản hướng dẫn, triển khai thực hiện chế độ chính sách đối với NCT; quyết định cho NCT hưởng chính sách bảo trợ xã hội hàng tháng, quà chúc thọ, mừng thọ, quà thăm hỏi cao hơn quy định của Nhà nước; một số địa phương có quy định NCT từ 75 tuổi đến dưới 80 tuổi thuộc diện nghèo, không có lương hưu được hưởng trợ cấp hàng tháng và Bảo hiểm y tế miễn phí.

3. Kết quả công tác chăm sóc người cao tuổi

3.1. Bảo trợ xã hội, chúc thọ, mừng thọ NCT theo quy định của pháp luật; giúp đỡ NCT khi khó khăn

Với vai trò nòng cốt trong công tác chăm sóc NCT, Hội đã chủ động rà soát, nắm chắc tình hình NCT ở cơ sở, nhất là các đối tượng được hưởng Bảo trợ xã hội, được chúc thọ, mừng thọ; phối hợp chặt chẽ với chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các cơ quan, đoàn thể giải quyết kịp thời chế độ chính sách và tổ chức chu đáo lễ chúc thọ, mừng thọ theo quy định.

Hiện nay, cả nước có 3,1 triệu NCT hưởng lương hưu, trợ cấp BHXH hàng tháng (trong đó NCT hưởng lương hưu là 1,8 triệu người, có 219.900 người từ đủ 80 tuổi trở lên); gần 1,7 triệu NCT được nhận trợ cấp xã hội hàng tháng, 1,4 triệu NCT hưởng chính sách người có công. Nhiều tỉnh, thành phố đã có quyết định nâng mức trợ cấp xã hội cho NCT từ 80 tuổi trở lên cao hơn mức quy định chung (270.000 đồng/tháng) của Nhà nước. Mỗi năm có gần 1,1 triệu NCT được chúc thọ, mừng thọ; trong đó, có trên 6.500 cụ tròn 100 tuổi được Chủ tịch nước tặng quà và gửi thiệp chúc mừng.

3.2. Bảo hiểm y tế, khám chữa bệnh cho người cao tuổi

Hội NCT các cấp đã phối hợp với Hội Chữ thập đỏ, ngành Y tế cùng cấp, Hội Thầy thuốc trẻ Việt Nam, các tổ chức xã hội tổ chức truyền thông, khám, tư vấn chăm sóc sức khỏe cho gần 5 triệu lượt NCT; Đã có trên 3 triệu NCT được khám, tư vấn chăm sóc sức khỏe; trên 1.570.787 NCT được lập hồ sơ theo dõi sức khỏe.

Theo báo cáo của ngành Y tế và các cấp Hội, bằng ngân sách Nhà nước và vận động xã hội, 95% NCT đã có thẻ BHYT; hơn 1,57 triệu NCT được lập hồ sơ theo dõi sức khỏe; cả nước có 106 bệnh viện cấp Trung ương và cấp tỉnh có

riêng cho NCT, có 10.183 giường điều trị nội trú ưu tiên cho NCT, 1.791 nhân viên y tế được đào tạo về lão khoa;

Trước thực trạng các bệnh về mắt xảy ra phổ biến ở NCT, Trung ương Hội đã triển khai Chương trình “Mắt sáng cho NCT” giai đoạn 2012-2015; hiện nay chương trình đã trở thành hoạt động thường xuyên của Hội. Được sự quan tâm của cấp ủy, chính quyền; vào cuộc tích cực của các cấp Hội NCT; ủng hộ của nhiều cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp, các cá nhân trong và ngoài nước; kết quả chương trình đã có trên 3,6 triệu NCT được khám, tư vấn các bệnh về mắt; trên 541.571 NCT được chữa và mổ thay thủy tinh thể giải phóng mù lòa với tổng giá trị trên 500 tỉ đồng; thiết thực góp phần thực hiện chính sách an sinh xã hội của Đảng, Nhà nước.

3.3. Xây dựng Quỹ Chăm sóc và phát huy vai trò người cao tuổi; hoạt động Câu lạc bộ của người cao tuổi

Tính đến tháng 12 năm 2019, Quỹ Chăm sóc và phát huy vai trò NCT ở cấp tỉnh có 5 đơn vị là: Thanh Hóa Bạc Liêu, Hòa Bình, Thái Nguyên, Tiền Giang; 45 huyện thành lập được Quỹ Chăm sóc và phát huy vai trò NCT cấp huyện (chiếm tỷ lệ 6% so với tổng số huyện, quận, thành phố thuộc tỉnh); 63/63 tỉnh, thành phố đã thành lập “Quỹ chăm sóc phát huy vai trò NCT” và “Quỹ chăm sóc” ở 9.979 xã, phường, thị trấn (sau đây gọi tắt là xã), đạt tỷ lệ gần 89,45% số xã cả nước. Còn 1.177 xã chưa thành lập Quỹ (chiếm 10,55% so với tổng số xã cả nước). Trong số xã đã có quỹ:

- Có 7.743 xã thành lập “Quỹ Chăm sóc và phát huy vai trò NCT theo Nghị định số 30-NĐ/CP, ngày 12/4/2012 của Chính phủ, chiếm 77,6% tổng số xã có quỹ (riêng 2019 thành lập được ở 390 xã)

- Còn 2.236 xã thành lập “Quỹ Chăm sóc NCT” trước khi có Luật NCT, chiếm 22,4% tổng số xã có quỹ.

Về sử dụng quỹ, cơ bản được dùng vào mục đích thăm hỏi NCT có hoàn cảnh khó khăn, NCT bị ốm đau dài ngày, phúng viếng NCT khi qua đời, tặng quà sinh nhật cho NCT, bồi dưỡng cho NCT luyện tập thi đấu thể dục, thể thao, văn nghệ. Việc sử dụng cho mục đích phát huy vai trò NCT chủ yếu là cho NCT vay để phát triển sản xuất, kinh doanh, dịch vụ...

Tuy nhiên, theo đúng quy định về việc thành lập quỹ tại Nghị định số 30/2012/NĐ-CP ngày 12/4/2012 của Chính phủ (nay là Nghị định 93/2019/NĐ-CP ngày 25 tháng 11 năm 2019 của Chính phủ) một số quỹ còn phải tiếp tục hoàn thiện để chuyển đổi theo đúng quy định.

Hội NCT ở địa phương, cơ sở đã tích cực tham mưu với cấp ủy, chính quyền thành lập các CLB NCT, phổ biến là loại hình CLB thể dục dưỡng sinh, bóng chuyền hơi, CLB văn hóa văn nghệ, các loại hình CLB theo sở thích, Câu lạc bộ Liên thế hệ tư giúp nhau, góp phần nâng cao sức khỏe, đời sống vật chất

ting thần cho NCT; đã có trên 76.000 Câu lạc bộ về văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao của NCT, thu hút trên 3 triệu NCT thường xuyên tham gia hoạt động.

4. Phát huy vai trò NCT tham gia xây dựng Đảng, chính quyền, phát triển kinh tế-xã hội, tham gia bảo vệ an ninh Tổ quốc

Hội luôn vận động hội viên gương mẫu thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng; chính sách, pháp luật của Nhà nước; tích cực tham gia đấu tranh chống tiêu cực, tham nhũng, lãng phí và các tệ nạn xã hội. Nhân dịp Đại hội Đảng các cấp, bầu cử Đại biểu Quốc hội, Hội đồng Nhân dân, tiếp xúc cử tri của đại biểu dân cử, NCT luôn có những ý kiến tâm huyết, thẳng thắn, trách nhiệm, đóng góp xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền; góp phần xây dựng mối liên hệ chặt chẽ giữa Đảng, chính quyền với quần chúng nhân dân. Hàng năm, Trung ương Hội NCT tiến hành tập hợp tâm tư, nguyện vọng, những vấn đề NCT quan tâm, gửi tới Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trước các kỳ họp Quốc hội.

Hiện có trên 1,24 triệu NCT đảm nhận các chức vụ lãnh đạo chi bộ, tổ trưởng dân phố, trưởng thôn, Mặt trận Tổ quốc ở cơ sở, Ban Công tác Mặt trận ở khu dân cư, tham gia Hội đồng Nhân dân các cấp, công tác hòa giải, khuyến học... Đặc biệt, khi xảy ra những mâu thuẫn, bất hòa trong gia đình, dòng họ hoặc khu dân cư; bằng uy tín, kinh nghiệm của mình, NCT làm công tác hòa giải ở cơ sở luôn tạo được sự cảm thông chia sẻ, đoàn kết cộng đồng được củng cố.

Hội đã phối hợp chặt chẽ với ngành Tài nguyên và Môi trường, Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn triển khai Chương trình "NCT tham gia bảo vệ môi trường và xây dựng nông thôn mới"; đã có gần 3 triệu lượt NCT được tập huấn về nội dung công tác bảo vệ môi trường, xây dựng nông thôn mới. NCT cả nước tích cực tuyên truyền, vận động con cháu, dòng họ hiến tặng hàng triệu m² đất, hàng triệu ngày công làm đường giao thông nông thôn, xây dựng trường học, nhà văn hóa và các công trình phúc lợi khác ở cơ sở. Đã có trên 350.000 NCT được suy tôn danh hiệu "NCT sản xuất giỏi", gần 100.000 NCT là chủ trang trại, chủ doanh nghiệp tiêu biểu trong sản xuất, kinh doanh; giải quyết việc làm cho hàng vạn lao động, đóng góp hàng nghìn tỉ đồng vào ngân sách nhà nước.

Hội phối hợp với Bộ Công an triển khai Chương trình "Đẩy mạnh công tác phòng, chống tội phạm"; thông qua chương trình đã xuất hiện nhiều mô hình, điển hình tốt; cách làm có hiệu quả, đóng góp tích cực vào phòng, chống tội phạm, giữ gìn an ninh trật tự và an toàn xã hội.

Chương trình phối hợp với Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng: "NCT tham gia bảo vệ an ninh biên giới, biển đảo" được triển khai sâu rộng; trên 1.000 Hội cơ sở của 44 tỉnh, thành phố có biên giới, biển đảo đã kí chương trình phối hợp với các đơn vị Biên phòng; đóng góp hiệu quả vào việc giữ gìn an ninh thôn xóm và bảo vệ vững chắc chủ quyền quốc gia.

Hội thường xuyên phối hợp chặt chẽ với Bộ Lao động Thương binh Xã hội trong việc xây dựng pháp luật, chính sách về NCT; tập huấn về công tác Bảo trợ xã hội, phòng chống tệ nạn xã hội, phòng chống ma túy và giúp đỡ người sau cai nghiện hòa nhập cộng đồng.

Trong những năm vừa qua Hội NCT đã tổ chức nhiều hoạt động, nhiều phong trào có dấu ấn sâu sắc, hiệu quả cao:

- Năm 2013, Hội đã phối hợp với Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng tổ chức thành công “Hội nghị Biểu dương NCT tiêu biểu tham gia bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới biển đảo” với sự tham gia của 500 đại biểu, trong đó có 230 đại biểu là cán bộ, hội viên Hội NCT đại diện cho hàng ngàn cá nhân, tập thể tiêu biểu trong cả nước

- Ngày 5/5/2015, tổ chức Đại hội thi đua yêu nước “ Tuổi cao - Gương sáng” lần thứ III, kỉ niệm 20 năm ngày thành lập Hội và đón nhận Huân chương Lao động hạng Nhất; tiếp tục phát động phong trào thi đua yêu nước “ Tuổi cao- Gương sáng” trong các cấp Hội.

- Hội nghị biểu dương NCT tiêu biểu ở cơ sở khu vực Tây Bắc (năm 2017) có gần 200 đại biểu tham dự.

- Hội nghị biểu dương NCT làm kinh tế giỏi toàn quốc (năm 2018), có trên 300 đại biểu NCT tiêu biểu tham dự.

- Hội nghị Tổng kết 10 năm thực hiện Quyết tâm thư của già làng các dân tộc Tây nguyên (tháng 3 năm 2019), nhằm động viên NCT các dân tộc Tây Nguyên, phát huy vai trò “Tuổi cao- gương sáng” trong sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ an ninh, quốc phòng khu vực Tây Nguyên. Hội nghị có trên 200 đại biểu NCT tiêu biểu tham dự.

- Biểu dương NCT tham gia xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở (năm 2019) được nhiều địa phương tổ chức ở cả 3 cấp, khẳng định vai trò của NCT trong xây dựng Đảng, chính quyền vững mạnh từ cơ sở.

- Hội nghị biểu dương cán bộ Hội NCT tiêu biểu toàn quốc (năm 2020) có trên 350 đại biểu tham dự.

Phong trào thi đua yêu nước “Tuổi cao - Gương sáng” được triển khai sâu rộng ở các cấp Hội; có sơ kết, tổng kết, biểu dương khen thưởng kịp thời, lời cuốn đong đảo hội viên và NCT tham gia; thông qua đó khẳng định vai trò của Hội và NCT trong hệ thống chính trị xã hội; được cấp ủy chính quyền các cấp ghi nhận, đánh giá cao.

5. Triển khai Tháng hành động vì NCT, Đề án nhân rộng mô hình Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau giai đoạn 2016-2020

Ngày 25 tháng 4 năm 2015, Thủ tướng Chính phủ có Quyết định số

với chức năng, nhiệm vụ của Hội, đồng thời là cơ quan Thường trực “Tháng hành động”; hàng năm, Trung ương Hội đã chủ động tham mưu với Ủy ban Quốc gia về NCT, ban hành kế hoạch, xác định rõ nhiệm vụ trọng tâm, hướng dẫn các cấp, các ngành triển khai thực hiện. Kết quả, từ năm 2015 đến năm 2019, trung bình mỗi năm vận động được trên 170 tỷ đồng, bao gồm cả hiện vật (riêng năm 2019 vận động được trên 200 tỷ đồng); Quỹ Chăm sóc NCT Trung ương Hội mỗi năm trích gần 1 tỷ đồng. Kết quả vận động nguồn lực, mỗi năm đã có gần 1 triệu NCT có hoàn cảnh khó khăn, NCT cô đơn không nơi nương tựa được thăm hỏi, giúp đỡ, được hỗ trợ xóa nhà dột nát.

Theo đề xuất của Hội NCT, ngày 02 tháng 8 năm 2016, Chính phủ đã ban hành Quyết định số 1533/QĐ-TTg, phê duyệt Đề án nhân rộng mô hình Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau giai đoạn 2016-2020. Đến nay, 60/63 tỉnh, thành phố đã triển khai, xây dựng được 2.985 Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau (vượt 45% chỉ tiêu của Đề án đề ra), thu hút trên 160.000 thành viên tham gia.

Kinh nghiệm xây dựng Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau của Hội NCT được Tổ chức Hỗ trợ NCT quốc tế tại Hà Nội (HAI) đánh giá cao; được nhiều tổ chức quốc tế và các nước đến nghiên cứu, học tập.

Mỗi năm, Trung ương Hội thành lập từ 3 đến 4 đoàn kiểm tra, giám sát việc thực hiện pháp luật, chính sách về NCT; các cấp Hội thường xuyên tham gia cùng các ngành liên quan kiểm tra giám sát ở cơ sở; giải quyết kịp thời đơn thư, bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp, chính đáng của hội viên và NCT.

6. Đánh giá chung

6.1. Ưu điểm

Là một tổ chức xã hội còn có nhiều khó khăn, các cấp Hội NCT, hội viên NCT cả nước đã chung sức, chung lòng triển khai thực hiện Chương trình hành động quốc gia về NCT giai đoạn 2012-2020 theo chức năng, nhiệm vụ của mình đạt nhiều kết quả thiết thực.

Nổi bật là kết quả tham gia xây dựng các văn bản pháp luật, chính sách, chế độ liên quan đến NCT. Với sự tham mưu của Hội, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 544/QĐ-TTg, ngày 25/4/2015 lấy tháng 10 hằng năm là “Tháng hành động vì NCT Việt Nam”, phê duyệt Đề án nhân rộng mô hình Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau giai đoạn 2016-2020; tạo nên động lực mới, thu hút cộng đồng xã hội chung sức chăm sóc, phát huy vai trò NCT.

Thực hiện nhiệm vụ được Chính phủ giao, với vai trò là cơ quan Thường trực Tháng hành động vì NCT và triển khai Đề án nhân rộng mô hình Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau; Hội NCT các cấp đã luôn chủ động, tích cực tham mưu, hướng dẫn, tổ chức thực hiện đạt nhiều kết quả tốt, cơ bản hoàn thành mục tiêu đề ra, mang lại lợi ích thiết thực cho NCT.

Ba chương trình công tác trọng tâm: Xây dựng tổ chức Hội vững mạnh, Chăm sóc NCT, Phát huy vai trò NCT được triển khai đồng bộ, sâu rộng ở các cấp hội. “Chương trình mắt sáng cho NCT”, “Chương trình NCT tham gia bảo vệ môi trường, xây dựng nông thôn mới và đô thị văn minh”, “Chương trình tham gia xây dựng và phát triển Quỹ chăm sóc phát huy vai trò NCT ở cơ sở” đạt nhiều kết quả thiết thực. Hội đã tổ chức nhiều hoạt động, nhiều sự kiện có dấu ấn sâu sắc, thông qua đó khẳng định vai trò, uy tín của Hội và NCT; đóng góp tích cực vào việc thực hiện Chương trình hành động quốc gia về NCT giai đoạn 2012-2020.

6.2. Những tồn tại, hạn chế

- Một số văn bản pháp luật, cơ chế chính sách liên quan đến NCT chậm được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung kịp thời.

- Một số bộ, ngành chưa có kế hoạch cụ thể triển khai thực hiện Chương trình hành động vì NCT Việt Nam giai đoạn 2012-2020, nên việc tổ chức thực hiện ở cơ sở có những khó khăn, lúng túng, thiếu đồng bộ.

- Sự phối hợp giữa Hội NCT với các ngành, đoàn thể ở một số địa phương chưa chặt chẽ, nội dung chưa cụ thể nên kết quả hạn chế.

- Ban Công tác NCT ở một số nơi hoạt động không thường xuyên, sự phối hợp giữa các thành viên không chặt chẽ, thiếu kiểm tra giám sát, hiệu lực, hiệu quả thấp.

- Một số địa phương kinh tế - xã hội có khó khăn, huy động nguồn lực đạt thấp, nên chưa phân bổ hợp lý nguồn ngân sách cho việc thực hiện Chương trình hành động quốc gia vì NCT và công tác chăm sóc, phát huy vai trò NCT.

Phần thứ hai

MỘT SỐ ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Hiện nay và trong giai đoạn tới, già hóa dân số ở nước ta tiếp tục có tốc độ nhanh; nhiều vấn đề mới về pháp luật, thể chế chính sách an sinh xã hội đối với NCT được đặt ra; việc tinh giảm bộ máy, biên chế, đề cao tính tự nguyện, tự chủ của các tổ chức Hội ngày càng cao cũng là những khó khăn thách thức mới đối với Hội NCT.

Từ đặc điểm tình hình và những hạn chế nói trên; Hội NCT Việt Nam đề nghị:

1. Đối với Chính phủ

1.1. Đề nghị Chính phủ tiếp tục phê duyệt Chương trình hành động quốc gia vì NCT Việt Nam giai đoạn 2020-2030; nhằm đẩy mạnh công tác chăm sóc,

10/10
NG
1/1

phát huy vai trò của người cao tuổi thích ứng với quá trình già hóa dân số; hoàn thành các chỉ tiêu chưa đạt trong giai đoạn 2012-2020.

Chương trình hành động quốc gia vì NCT Việt Nam giai đoạn 2020-2030 cần tiếp tục các mục tiêu:

- Nâng cao chất lượng chăm sóc NCT; đẩy mạnh xã hội hóa các hoạt động chăm sóc và phát huy vai trò NCT phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội của đất nước.

- Hoàn thiện pháp luật, chính sách liên quan đến NCT; đảm bảo mức sống tối thiểu cho NCT, nâng mức trợ cấp xã hội cho NCT trên 80 tuổi lên 500.000 đồng/tháng; phát triển, nâng cao chất lượng hệ thống dịch vụ và cơ sở chăm sóc NCT, kể cả dịch vụ công, dịch vụ tư nhân, dịch vụ đối tác công tư; chú trọng NCT khuyết tật, NCT thuộc diện gia đình chính sách, NCT có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, NCT cô đơn không nơi nương tựa, NCT dân tộc thiểu số.

- Tăng cường sức khỏe về thể chất và tinh thần của NCT; nâng cao chất lượng mạng lưới y tế chăm sóc sức khỏe, phòng bệnh, khám, chữa bệnh và quản lý các bệnh mãn tính cho NCT; xây dựng môi trường thuận lợi để NCT tham gia các hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch, vui chơi, giải trí.

- Phát huy vai trò, kinh nghiệm, tạo điều kiện để NCT tham gia có hiệu quả vào các hoạt động văn hóa, xã hội, giáo dục, kinh tế, chính trị phù hợp với nguyện vọng, nhu cầu, khả năng; thực hiện đầy đủ các quyền lợi và nghĩa vụ của NCT.

1.2. Đề nghị Chính phủ chỉ đạo tổng kết Đề án nhân rộng mô hình Câu lạc bộ liên thế hệ tự giúp nhau giai đoạn 2016-2020 và tiếp tục đầu tư, chỉ đạo nhân rộng mô hình giai đoạn 2021-2026.

2. Đối với các bộ, ngành

2.1. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội

- Nghiên cứu xây dựng đề án tổng thể và định hướng cho việc xây dựng mạng lưới các cơ sở chăm sóc, nuôi dưỡng NCT trước nhu cầu ngày một tăng và đa dạng của NCT bao gồm:

- Củng cố, kiện toàn, mở rộng việc xây dựng các cơ sở bảo trợ xã hội của Nhà nước, nuôi dưỡng, chăm sóc NCT cô đơn, tàn tật, trong đó có cả NCT có nhu cầu. Nghiên cứu thí điểm cơ sở nuôi dưỡng NCT theo hình thức công tư kết hợp.

- Mở rộng các nhà xã hội chăm sóc, nuôi dưỡng NCT tại cộng đồng.

- Bổ sung chức năng, nhiệm vụ của Trung tâm dịch vụ giới thiệu việc làm, cơ sở giáo dục nghề nghiệp cho lao động NCT.

- Tham mưu với Chính phủ ban hành chính sách khuyến khích, hỗ trợ, động viên tổ chức xã hội, cơ sở tôn giáo, tư nhân xây dựng cơ sở nuôi dưỡng NCT theo quy định tại Điều 20 Luật NCT. Việc xây dựng các Trung tâm nuôi dưỡng NCT cần gắn với địa bàn dân cư, có 11...

2.2. Bộ Tài chính, Ngân hàng Nhà nước

Xây dựng chính sách cho người lao động là NCT được vay vốn tín dụng để trực tiếp sản xuất kinh doanh, tăng thu nhập, giảm nghèo từ Ngân hàng Chính sách.

2.3. Bộ Y tế

Hướng dẫn lập sổ quản lý theo dõi khám chữa bệnh cho NCT tại cơ sở; đào tạo nhân lực về lão khoa, nhân viên chăm sóc NCT và bác sỹ gia đình; hướng dẫn nội dung, phương thức hoạt động của khoa lão tại bệnh viện.

Chủ trì phối hợp với Bảo hiểm xã hội Việt Nam, Mặt trận Tổ quốc, Hội NCT thực hiện mục tiêu đến năm 2025 đạt tỷ lệ 100% NCT có thẻ Bảo hiểm Y tế theo hướng vận động xã hội, hỗ trợ một phần từ nguồn ngân sách Nhà nước.

2.4. Bộ Nội vụ

Nghiên cứu trình Chính phủ sửa đổi, bổ sung Nghị định số 45/2010/NĐ-CP ngày 21/4/2010 của Chính phủ về tổ chức, quản lý hoạt động Hội; bổ sung sửa đổi Quyết định số 30 của Chính phủ về chế độ đối với chủ tịch Hội cơ sở không phải là cán bộ hưu trí.

2.5. Bộ Thông tin và Truyền thông

Chỉ đạo các cơ quan báo chí tuyên truyền của Trung ương và địa phương về già hóa dân số và tác động của già hóa dân số; các nội dung liên quan đến người cao tuổi; có diễn đàn, chuyên mục, chuyên đề dành riêng cho người cao tuổi và vì người cao tuổi.

2.6. Bộ Giao thông vận tải

Thường xuyên kiểm tra, giám sát các đơn vị tham gia vận tải công cộng thực hiện nghiêm các quy định về giảm giá vé, phí dịch vụ đối với người cao tuổi. có quầy làm vé riêng cho NCT tại sân bay, bến tàu, nhà ga ./.

**TM. BAN THƯỜNG VỤ
CHỦ TỊCH**

Nơi nhận: *ht*

- Thủ tướng Chính phủ;
- UBQG về NCT Việt Nam;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ LĐTBXH;
- Thường trực TW Hội;
- Các ban, Văn phòng TW Hội;
- Đơn vị trực thuộc TW Hội;
- Lưu: VT.

Phạm Thị Hải Chuyền